

Dacă adormisem? Nici vorbă, cum să adorm... Îmi aminteam, nu știu de ce, de un anunț pe care-l citisem cu ani în urmă, pe când stăteam la coadă la brutăria lui Lucas. Spunea așa: „Invalid, Óskar, scaun cu roțile, electric, ultrașor, cu dispozitiv pentru urcat bordurile, solicit însoțitor pentru manifestare de protest împotriva războiului din Irak“ și dădea un număr de mobil. Totul pe o jumătate de pagină ruptă strâmb dintr-un caiet, prinsă în panoul de plută cu o piuneză și scrisă cu o caligrafie stângace și conștiincioasă de copil.

Și îmi amintesc că, citind acele rânduri, am simțit dintr-odată chemarea, dulcea și imperioasa chemare a virtuții, și plăcerea anticipată de a deveni un om exemplar. Nu era nici pe departe prima dată când simțeam așa ceva. Dimpotrivă, acesta a fost mereu semnul vieții mele: intermitența, nedefinitul, labilitatea psihică, bruştele confuzii de identitate. Ceea ce, în alte vremuri, se numea criză spirituală. Dau un exemplu la întâmplare, mai ales că neîncrederea și incapacitatea mea față de limbajul abstract mă împiedică să abordez subiectul cu o minimă garanție intelectuală. Să vedeți, era o zi de septembrie, acum opt sau zece ani. Se însera și eu mă plimbam distrat, pierdut în visări nedeslușite. Imaginați-vă: ritmul lent, drumul știut, cerul senin și, în lumina proaspătă a înserării, promisiunea iminentă a unei pauze după o zi de muncă. O zi ca oricare alta. Dar, brusc, instinctul mă avertizează că lângă mine se întâmplă ceva neobișnuit. Era de parcă aș fi pășit pe o insulă a liniștii, ori într-un loc sacru, sau ca și cum aș fi avut o tresărire de spaimă în somnul abia început când, pentru o clipă, nu știi cine ești, nici ce vârstă ai, nici cărei

specii îi aparții și nici ce înțeles au lumea și existența. Atunci îmi dau seama că trec pe dinaintea unui comisariat. E o clădire cu mai multe etaje, care ocupă un cvartal întreg, unde se eliberează documente, se rezolvă o mulțime de plângeri, se declară, se informează, se anunță, se solicită, se acordă, și din pricina asta la orice oră se stă mult la cozi și e un nesfârșit du-te-vino de oameni grăbiți, numai că astăzi nu e nimeni, ce ciudat, niciun suflet, ba, mai mult, au oprit și traficul, iar trotuarul și o parte din carosabil sunt înconjurat cu o bandă galbenă de securitate și câteva mașini de poliție, cu dispozitivele luminoase speciale aprinse, blochează strada, în vreme ce jandarmi cu cagule, în uniformă de camuflaj și cu arme automate, supraveghează locul. Oameni înarmați, spații deschise, grupuri de oameni în depărtare, atmosferă încordată. În sfârșit, un adevărat spectacol social: o dramatică punere în scenă a ordinii. Și îmi dau seama că numai eu, în aiureala mea, mă aventurasem în acel loc, pe care, ca să fiu sincer, ceilalți trecători preferă să-l ocolească, socotindu-l interzis, pentru că toți au evitat să meargă pe trotuarul ăsta și înaintează, cu pași grăbiți, pe trotuarul de vizavi.

Atunci am coborât privirea și am trecut prin fața jandarmilor și, pe măsură ce înaintam, simțeam privirea lor apăsătoare și nu numai a lor, ci și a trecătorilor care, de cealaltă parte a străzii, încetiniseră pasul, iar unii chiar se opriseră și se ridicau pe vârfuri, cu gâtul întins, pentru a urmări mai bine neobișnuitul eveniment. Cui nu i s-a întâmplat așa ceva? Devii, pe neprevăzute, protagonist și ceilalți, transformați în spectatori, așteaptă să acționezi cum se cuvine, aproape îți impun asta, iar tu, din demnitate, nu poți să-i dezamăgești și nici să părăsești scena fără să-ți duci la bun sfârșit rolul pe care ți l-a încredințat destinul.

„Iată că“, mă gândeam, „din prostie sau neglijență, am devenit suspect, un om în care nu poți avea încredere, iar acum poate că jandarmii, portarii imobilelor, nelipsiții gură-cască, copiii, femeile, una mai frumoasă ca alta, bătrâneii cu cârjele lor, elevele în fustițe de vară, comercianții care, pentru o clipă, și-au lăsat bală afacerile pentru a asista la spectacol, cu toții se întreabă pesemne cine oi fi eu, cine o fi ăsta care trece pe-aici, o fi oare vreun delincvent, ori un terorist, sau doar un tâmpit, unul

din ăia care vor să iasă în evidență, un ticălos care, știindu-se la adăpostul legii, își bate joc de autorități, în speranța de a se fâli apoi în fața lor cu drepturile sale democratice“. Și, în clipa aceea, mi-am dorit din tot sufletul să mă opresc și să-mi ceară actele. Ba chiar am încetinit pasul și am dat să fac un gest ca să le atrag atenția, și tocmai îmi duceam mâna la haină, când unul dintre jandarmi m-a convins să renunț, făcându-mi semn din cap să trec mai departe.

Și atunci s-a întâmplat. Vreau să zic că în acel moment am simțit ceea ce urma să simt câțiva ani mai târziu, când am citit la brutărie anunțul lui Óskar: dulcea, îmbătătoarea exortăție a virtuții și plăcerea de a mă ști nevinovat. Și, de asemenea, nevoia ca ceilalți să știe că într-adevăr eram nevinovat, și să mă aprecieze, chiar să mă admire pentru asta. Cum să zic? E un sentiment care nu are nimic de-a face cu religia, fiindcă eu sunt ateu, chiar dacă nu practicant, dar din când în când am parte de accese mistice. Jindul după perfecțiune și transcendență. Dorința de purificare. Beția morală. Miraculoasa impresie de a merge pe apă. Fanatism și candoare contopite. Pofa haotică de a-ți iubi aproapele și pe tine însuși.

Bun. În această stare de beatitudine, am părăsit cadrul și am devenit spectator. Am îngroșat numărul unui grup de curioși. Am primit surâsuri, urări de bine, priviri pline de simpatie, gesturi de adeziune. M-am simțit fericit să redevin un membru acceptat de trib. Ba mai mult, pentru că fusesem pus la îndoială, nevinovăția mea valora mai mult decât a altora. Părerea mea, de asemenea. În setea lor de cunoaștere, unii crezuseră că eu dețineam vreo informație secretă. Ce e? Ce se întâmplă? De ce această concentrare de forțe de ordine? O avertizare legată de o bombă? Vizita vreunei autorități? Până și tăcerea mea era luată drept un mod înțelept de a tăcea și, cu aceste dovezi de afecțiune, m-am retras împărțind saluturi, primind băți pe umăr, transformat aproape într-un lider moral.

În timp ce îmi continuam drumul, m-am umplut de proiecte constructive. Puține afaceri sunt atât de profitabile ca acelea în

care o conștiință împăcată se asociază cu fantezia. Așa că, o vreme, o lună sau două, sau uneori doar pentru cincisprezece zile, ori pentru câteva ore, mă transformam într-un om exemplar. Mă trezeam întreprinzător și sportiv, cântam la duș, mă despărteam de soția mea abia atingându-i buzele, ieșeam din casă parfumat și amabil, dând binețe în stânga și-n dreapta, mereu pregătit să acord întâietate, zâmbind frivol, cu aerul celui care știe să se poarte în societate întipărit pe chip. Să zicem că mă întâlneam în lift cu vecinul. „E o zi mohorâtă“, zicea unul dintre noi, iar aceste vorbe erau suficiente ca să ne punem de acord în toate. „Dacă tot e mohorâtă, măcar să plouă.“ Evocam câmpurile, lacurile de acumulare, poluarea, ariditatea generală a Spaniei. Într-o clipă stabileam afinități. Diferențele de clasă socială se anulau. Principiile Revoluției Franceze stăpâneau binecuvântat jovialul și scurtul nostru dialog. Ne uram o zi bună, mândri de civilizația noastră, de specia noastră.

Iar eu îmi continuam drumul și simțeam în suflet o foame de armonie ce mă făcea să fiu smerit cu cei trufași, sincer cu șarlatanii, solidar cu învinșii, războinic aflat de partea celor slabi împotriva abuzurilor săvârșite de cei puternici. Și ce bucurie lăuntrică simțeam când făceam o donație pentru un ONG sau îi dădeam bani unui cerșetor, ori întâlneam vreun orb sau vreun infirm și mă ofeream să-l ajut, sau un imigrant pe care să-l tratez cum se cuvine, ca pe un egal, dacă nu chiar ca pe un superior! Și mă încânta să trec prin fața judecătoriilor, comisariatelor, jandarmeriilor, ministerelor, sau să intru în mall-uri și în marile magazine unde erau camere de supraveghere și încetineam pașul, întârziem în fața lor, examinam un produs scump pentru ca nevinovăția mea să rămână înregistrată clar, un document pentru posteritate, și uneori mergeam până-ntr-acolo încât îmi imaginam că o comisie severă, formată din cetățeni importanți, reunită ad-hoc, îmi analiza și judeca fiecare gest, fiecare cuvânt, fiecare acțiune, cât de neînsemnate ar fi fost, pentru a putea apoi măsura până unde se întindea corectitudinea mea. Și eu mergeam pe stradă, acționând dinaintea lor, încercând să le ghicesc comentariile, judecățile, elogiile. „Iată un om cu adevărat neîn-

tinat“, ziceau, până la urmă, despre mine, dându-se bătuți în fața dovezilor.

Și chiar eram. Credeți-mă. Nu țineți cont de tonul meu ironic, exagerez cu bună-știință micile ipocrizii care fac parte din orice îndeletnicire omenească radicală și ambițioasă. Eu voiam să fiu bun, integru, curajos, implicat. Pentru că lumea era plină de nedreptăți ! În lumea largă sau chiar aici, în cartierul meu, în Chamberí, dacă tot veni vorba. Câte motive pentru a fi indignat și pentru a persevera înverșunat pe drumul virtuții !

Îmi amintesc că într-unul din aceste atacuri de misticism am citit în ziar, nu știu dacă vă amintiți, de cazul unui bărbat care a furat din Corte Inglés șase compact discuri cu Julio Iglesias și a fugit, urmărit de doi agenți de pază. În stația Sol a sărit între vagoanele unui tren aflat în mișcare. Asta s-a întâmplat într-o sâmbătă, în 7 noiembrie 1998, mai precis. E preferabil ca aceste lucruri să fie amintite cu exactitate, păcat că am uitat numele celui tânăr. Pentru că era tânăr. Apăreau poze din viața lui : împreună cu prietena, recrut, cu fetița lui și, cea mai teribilă dintre toate, copil fiind, așezat pe genunchii regelui Baltasar. Și imaginându-mi drumul de la copilul din ajunul sărbătorii Magilor¹ până la adultul care alcargă spre moarte cu furțișagul lui mărunț, am început să plâng cu adevărat și mai multe zile am tot ținut-o într-un plâns, și ori de câte ori aveam posibilitatea, căutam câte o oglindă ca să mă văd plângând și credeți-mă, această ofrandă de lacrimi, această imagine a mea de neconsolat, sinceră, făcută bucățele, mă reconforta și mă făcea să fiu mândru de mine în sinea mea și îmi dădea motive de a persevera în virtute. Dar acum, că se aude muzica din nou, dați-mi voie să vă spun altceva, care se potrivește de minune cu ce vorbeam, așa cum se potrivesc cele două jumătăți ale unei nuci. Apoi, voi reveni la Óskar, amintiți-mi dacă uit.

Vă place muzica ? Eu ascult câte puțin din toate, nu am gusturi categorice, doar unele fobii, dar ceea ce nu scap niciodată

¹ Sărbătoare catolică a celor trei magi care s-au adunat la Bethleem să i se închine lui Isus. Se sărbătorește în fiecare an pe 6 ianuarie, zi în care copiii primesc cadouri. (N. tr.)

e concertul de Anul Nou al Filarmonicii din Viena. Întotdeauna invită un mare dirijor, iar de data aceasta invitatul era Zubin Mehta. De asemenea, participa și corul de copii Los Niños Cantores. Era în 1 ianuarie 1998, cu zece luni înaintea tragicului incident cu hoțul de discuri, despre care tocmai v-am povestit.

Ascultam valsurile, îl vedeam pe Zubin Mehta (la un moment dat, ieșise însoțit de aplauze și revenise cu un chipiu de impiegat, cu un fanion în mâna stângă și cu un fluier ori o trompetică de chemat călătorii în tren; mâna dreaptă și-o păstrase liberă pentru dirijat), îi vedeam pe copiii din cor (care, după multe cântece, când aproape uitasem de ei, au năvălit în loje îmbrăcați în hăinuțe marinărești, împărțind trandafiri doamnelor), vedeam publicul (de ambele sexe, cel mai bun și mai elevat pe care Europa l-a dat în lunga ei devenire, educat și rafinat de zece secole de istorie, în ale cărui priviri, zâmbete, gesturi era ceva din Aristotel, ceva din Voltaire, ceva din Goethe, din Petrarca, din Newton, filosofia, muzica, știința, Războiul de treizeci de ani, Revoluția Franceză, *la belle époque* și de asemenea consternarea că bunicii acelor adorabile ființe muriseră spintecați în tranșee, în mizerabilele și gloduroasele tranșee din cele două războaie mondiale), vedeam păianjenii și stucaturile și strălucirea metalelor prețioase și a lemnului nobil, simțeam vibrația harfelor, în sfârșit, toate astea, și brusc m-am trezit emoționat de tot ceea ce omul e capabil să creeze, nu numai frumusețea muzicii, ci și a conduitei și etichetei, nu doar grația valsului și a balerinilor, ori a corului de copii, ci și eleganța cu care acest public ascultă, savurează, apreciază, așteaptă, ironizează, surâde, aplaudă... Cu câtă finețe se contopesc în el mintea limpede care a înălțat poduri și a creat Statul, cu căldura tremurătoare a unor versuri de amor! Ceața ușoară care plutește pe deasupra lacurilor din nord, unde-și fac cuib cocorii, cântată printre lacrimi de poeții romantici, se mută aici, în șalul stacoiu care acoperă umerii unei doamne cu adevărat frumoase, o doamnă la șaizeci de ani, sau poate mai mult, dar a cărei frumusețe e mai presus de trecerea timpului, așa cum Statul e mai presus de individ, de probleme personale, pentru că e o frumusețe pe care o poți numi istorică, a supraviețuit invaziilor barbare, Bastiliei, rășcoalelor

și nimic nu o va putea deteriora, nici măcar moartea, deoarece această doamnă se va reîncarna în alta și nu va exista An Nou în care să nu fie acolo, unică și minunată, bătând din palme în ritmul *Marșului Radetzky*. Cu câtă rigoare mâna lui Zubin Meh-ta marca ritmul muzicii ! Pentru o clipă, lăsa impresia că bate, ca pe o maioneză, sufletele celor prezenți, pentru ca visul să se închege și să crească...

Cred că am devenit prea elocvent, numai că atunci, când *Dunărea albastră* era în toi, mi s-au umplut ochii de lacrimi în fața imaginii unui rai care era acolo, printre noi, la Viena, reprezentat de muzicieni, copii și spectatori și extins la milioanele de suflete care urmăreau concertul la televizor.

Să fie pentru că trucurile fericirii nu țin cont de nimic ? Să fie pentru că merg drept la inimă și calcă în picioare cunoașterea ? Oare mila e atotcuprinzătoare ? Tocmai îmi amintesc plânsul care m-a podidit când nemernicii din ETA l-au omorât pe Miguel Ángel Blanco și cum, după câteva zile, m-am surprins ștergându-mi lacrimile la finalul filmului *Pretty Woman*. O fi pentru că rațiunea are și ea inimioara ei și are dreptul de a fi sentimentală, ba chiar siropoasă. Nu credeți ?

Vă dau un ultim exemplu referitor la duplicitatea firii mele. Când am participat la câte o întâlnire cu oameni importanți, adică superiori mie, de fiecare dată am ținut să mă alătur și să fac parte dintre servitori. Presupun că asta e din pricina complexelor mele de ordin social și din frica de a nu se descoperi cum sunt – un neica-nimeni, pe când, printre servitori, nu numai că sunt cineva, îmi dau cu părerea și glumesc, râd pe săturate și mă simt în largul meu, dar mai și nutresc speranța tainică de a da o lecție de generozitate și naturalețe celor puternici și de-a ajunge, astfel, unul de-al lor, asta fiind, de fapt, adevărata mea aspirație.

Cred că viața, și noi odată cu ea, se aseamănă mult cu aceste pagini de ziar în care găsești de toate, unde omagiile stau alături de necrologuri. Cutare și-a încredințat sufletul Domnului după o lungă suferință, Cutărică a primit premiul Donaire pentru vorba-i meșteșugită, în timp ce Cutărescu a fost văzut la nu știu ce petrecere în compania unui fotomodel sau a unei Miss. Sunt știri sociale, greu clasificabile, și din toate astea rezultă o pagină pes-

trită și plăcută la lectură. Nu se publică acolo tot – integralele și alte jocuri distractive, anunțurile de zile onomastice, informațiile loto și meteo.

Da, aici e viața cu alcătuirea ei nebunească de creaturi, adunată în cele mai frivole și tragice contexte. Un grotesc monument al clipelor. În sfârșit, aş putea să povestesc mult despre aceste lucruri, poate chiar o s-o fac mai târziu, căci această noapte a chinurilor mele promise să fie lungă.

Ce ziceam? A, da, despre accesele mistice, e adevărat. Mă țineau o vreme, nu mult, apoi mă plictiseam și uitam de atâtea bune intenții. Mă întorceam la fericita burlăcie politică și morală în care mereu mi-a plăcut să trăiesc. Jindul meu după virtute se moleșea între frunzele de mirt ale conștiinței. Ce fel de bunătate e asta a mea? mă întrebam. Ca mai toată lumea, eram bun nu pentru binele pe care îl făceam, ci pentru răul pe care nu-l făceam. Virtuoși din ăștia sunt mulți. Ceea ce se cheamă un om bun, care nu face rău nimănui. Doar se știe, cine fumează are un viciu, dar asta nu înseamnă că cine nu fumează are din pricina asta o virtute. Pe de altă parte, sunt unul dintre cei care trag la răspundere, cum fac aproape toți: în politică – pe politicieni, în problemele morale – pe preoții, învățătorii și scriitorii din branșă, în chestiunea informării și opiniei – ziarele, în problema educației – școlile, în chestiunea securității – poliția și armata. Vreau să zic că îi trag la răspundere pe profesioniști, că doar de-asta sunt plătiți. Și dacă mi-ați aminti de găinarul de la Corte Inglés, aş ridica, resemnat, din umeri. Cui îi pasă dacă justiția sare gardul și intră pe ușa din dos?

În sfârșit, așa sunt eu. Un om fără virtuți, un deșert în care nu cresc buruieni, e drept, dar nici nu crește măcar cea mai umilă floare. Și la o adică, oare cei din jur răspundeau la nobila mea pornire de a face bine? Nu, trecea total neobservată. Și nu toți suntem sfinți. Oamenii zic „Te-ai îngrășat“ sau „Arăți bine“, dar nu zic, chiar după o lungă conversație, „Ești mai bun“, ori mai crud, ori mai prost, ori mai inteligent. Oamenii văd numai ce e clar ca bunăziua și se bazează pe aparențe, fără să observe schimbările care au loc în adâncul ființei. Așa că îmi ziceam:

„Să-i ia naiba! Iubește-te pe tine însuși și acceptă că această iubire e mai puternică și mai dreaptă decât cea pe care ți-o inspire aproapele tău sau decât cea pe care i-o datorezi. Iubește-i pe ceilalți cu ce dă pe dinafară din iubirea de tine însuși“.

Deci, pe nesimțite, capitulam în fața obișnuinței și mă întorceam la lumea mea de dinainte, la celelalte feluri ale mele de a fi, la odihnitoarea indiferență, la sentimentul anesteziant al normalității, iar uneori, ca și cum aș fi plătit o poliță, mă cuprindeau pe neașteptate porniri violente, accese secrete, dar nu mai puțin plăcute decât cele pe care mi le procura virtutea. Fiara rănită sau hăituită se retrage în vizuină și acolo își linge rănilor ori își ascute ghearele pentru ocazii viitoare. Am să vă povestesc câte ceva și în privința asta.

Iată. Am locuit, vreme de mai mulți ani, într-un apartament cu chirie, tot în Chamberí, până când m-am mutat la casa mea, adică m-am transformat în proprietar și asta e una dintre cele mai delicioase experiențe pe care le poți avea. Bun. Acolo, la primul meu domiciliu, în aceeași clădire, mai locuia o familie și întotdeauna, la jumătatea lunii, femeia mă ruga să-i împrumut cinci mii de pesete, bani pe care mi-i înapoia la începutul lunii următoare. „Dar să nu afle soțul meu, vă rog“, îmi zicea de fiecare dată, „că e în stare să mă omoare“. Nu știu cum făcea, dar întotdeauna când cobora să-mi ceară bani, soția mea nu era acasă. Se pare că prefera să trateze cu mine, deci cu un bărbat, și era destul s-o vezi ca să înțelegi de ce.

Era de o urâtenie plămădită din rămășițele unei îndepărtate tinereți atrăgătoare, ba chiar epatante. Părul de un blond de cabaret, buzele date strident cu carmin, machiajul ochilor, între ingenuu și neobrăzat. Toate acestea îi dădeau un aer cam de pațachină, căreia nu-i pasă de nimic, iar felul de a merge și de a vorbi și de a râde întărea această imagine de târfă deghizată în doamnă de clasă mijlocie. Vorbea tare (mai puțin atunci când șoptea, împărtășindu-ți vreun secret), râdea în hohote din orice, în falset, ca un nechezat, și cred că râsul ei era o formă, ușor disperată, de-a acoperi lipsa de educație, probabil că abia dacă știa să scrie și să citească, nici nu avusese ocazia de a se învăța într-o societate rafinată și se temea că ar fi ieșit la iveală proasta

ei calitate dacă atunci când saluta n-ar fi adus un omagiu pompos aproapelui său.

Mi se părea a fi o târfă răscumpărată. Salvatorul era soțul ei, un bărbat înalt și grav, de o paloare cadaverică, mereu gros îmbrăcat, lăsat mult pe spate, cu ochii ascunși în spatele unor ochelari cu lentile fumurii, care nu saluta niciodată, cred mai degrabă că din cauza miopiei decât din aroganță sau nepăsare. Erau căsătoriți de șase sau șapte ani, vreau să zic că trecuse ceva timp de când o salvase. Când îl însoțea undeva, ea, de asemenea, se lăsa mult pe spate. Îl lua de braț și își trăgea o privire îndepărtată și abstractă, înălțându-și bărbia cu afectare ori dispreț, și așa mergea, foarte demnă, ca o mare doamnă, amândoi adânciți în relația lor conjugală de nepătruns.

Cu toate astea, când apărea singură, era foarte diferită. Ochisorii ei de nevăstuică nu pierdeau nicio fărâmbă din ce se întâmpla în jur. Nu-i scăpa nimic și râdea din orice, făcea tapaj și, dacă o zăreai de departe, ea te văzuse cu mult înainte și, strigând, începea să te salute jovial și interminabil. Se temea de soțul ei și părea să ducă o viață dublă, tot astfel cum era plebee ori doamnă, după caz.

Chiar dacă niciodată nu mi-a mărturisit, știam că își cheltuia cele cinci mii de pesete la bingo și la aparatele de joc din baruri. Soțul ei, care trebuie să fi trecut de șaptezeci de ani, muncea în vreun birou sau se ocupa de vreun negoț, iar ea, de cum se vedea singură, ieșea pe stradă și se ducea să joace, să stea la șuete, să bârfească, pentru că asta era lumea ei, adevărata ei vocație.

Ce vârstă să fi avut? În jur de cincizeci și cinci de ani, sau poate mai mult, spre șaizeci, iar eu aveam pe atunci treizeci și ceva. Bun. Obișnuia să poarte niște botine în care îi jucau gleznele acoperite mereu de ciorapi negri. Avea dinții mici, murdari și strâmbi, dar etala doi canini de aur. Restul femeilor din imobil, care erau niște adevărate doamne, o ocoleau, simulând un zâmbet, evitau propensiunea ei spre pălăvrăgeală și confidențe. Ea urca și cobora, intra și ieșea, nu se oprea nicio clipă în casă și nici altundeva, doar la bingo și în baruri, iar dacă umblai pe străzile din cartier, aveai toate șansele să o întâlnești. Mi-a spus

într-o zi, pe o voce joasă: „Eu și soțul meu ne-am cumpărat un loc de veci în cimitirul Almudena“. Și o spunea cu mândrie, poate și pentru că nu cunoscuse până atunci plăcerea de a fi proprietara vreunui bun imobil.

Și credeți-mă când vă spun că acea femeie mie îmi inspira simpatie, ba chiar și un soi de tandrețe și, de asemenea, mi se părea că într-un fel, prin înțelegere și cu bani, colaboram și eu la răscumpărarea ei. Iar într-o zi în care a venit să-mi ceară cele cinci mii de pesete, în dorința mea de a-i arăta bunele mele intenții, în loc să-i dau banii chiar acolo, la intrare, așa cum făceam de obicei, am deschis ușa mai tare și m-am dat la o parte, zâmbind binevoitor, și a fost destul pentru ca ea să-mi treacă pragul, în botinele și cu ciorapii ei negri, și să privească în jur de parcă ar fi fost transportată de un duh zburător într-un loc exotic. Poate credea că așa, cu uimire, era modul adecvat al unei doamne de a răspunde ofertei mele. Nu numai că părea o fetiță, ci chiar era, o fetiță bătrână, vulgară și coruptă, dar o fetiță, până la urmă. Atunci, am făcut ceva care, în spatele aparenței protectoare, ascundea anticiparea mai mult sau mai puțin ascunsă a unei posedări: închizând ușa, mi-am petrecut brațul pe după umerii ei și am condus-o din hol în salon, iar ea s-a lăsat purtată fără un zâmbet, fără un cuvânt, măcar din politete, fără măcar o șoptă, ca o fetiță, cu privirea în pământ și potrivindu-și pasul cu al meu. Am turnat lichior în pahare, am închinat fără o vorbă și ne-am tot fâțâit până ne-am așezat confortabil.

Și ea știa, cum să nu știe, ceea ce urma să se întâmple. Cu-noștea cu vârf și îndesat înțelesurile ce se cerneau în tăcere, ba chiar frazele exacte care îmi stăteau pe limbă. Îmi permitea să-i mărturisesc ceva ce înainte niciodată n-aș fi îndrăznit, ei, cea atât de amatoare de secrete? Da? Puteam, mă lăsa? Ea a luat o mică înghițitură și a rămas cu buzele strânse, ca pentru a-i simți gustul. Am evitat cu grijă să folosesc cuvântul „frumoasă“, am folosit „excitantă“, „seducătoare“, „senzuală“, „fermecătoare“... știind prea bine că acele complimente, cum se întâmplă de obicei cu complimentele, nu le ofeream gratis, ci în schimbul a ceva și, când n-am mai găsit nimic de zis, nu mi-a venit altă idee decât să o lovesc ușor peste umăr (stăteam amândoi pe ca-

napea), iar ea a început să râdă și s-a prefăcut că pică pe spate, iar când a revenit, i-am dat din nou o lovitură ușoară și ea s-a lăsat din nou pe spate, și tot așa, de cinci sau șase ori, părea un hopa-mitică, până când am ajutat-o să cadă cu totul, și am căzut și eu peste ea și atunci i-am căutat gura și i-am băgat mâna sub fustă și i-am spus cu voce tremurătoare și brutală ce bună era, ce provocatoare, cât de tare mă excita și ce de porcării și fantezii îmi inspira. Și ea se lăsa, dar nu de tot, da și nu, când un râset, când un scâncet ori un oftat de împotrivire, stai locului, acolo nu, dă-te că mă sufoci, și dacă intră acum soția ta, fofilându-se și alteori oferindu-mi-se scurt, până când totul s-a redus la o masturbare precisă, exactă și eficace.

Să vedeți, eu cred că dezgustul se află mereu în preajma dorinței. Sunt ca orbul și câinele său. Așa că, dintr-odată, m-am simțit rușinat și dezgustat și, ca s-o dreg, i-am ținut un scurt discurs moral. I-am înfierat dependența de aparatele de joc și de baruri, maniera atât de provocatoare de a se îmbrăca și machia, pasiunea ei pentru uneltiri și bârfe, hohotele ei de râs fără nicio noimă. Vocea îmi era limpede și pronunția extrem de corectă. Nu știu, mă exprimam atât de îngrijit, încât vedeam cum vorbirea căpăta un aer de scriitură. Ea, cu buzele strânse și cu ochii în jos, sorbea înghițituri mici din lichior. Nu, nu era bună acea viață dublă pe care o ducea pe la spatele soțului ei. Eu o înțelegeam, da, dar trebuia să-și pună puțină ordine în viață, puțină coerență, discreție, să caute alternative la felul ei destul de împrăștiat de a trăi... De ce nu învăța o limbă străină, sau nu mergea la un curs de yoga, ori nu se înscria într-un cor? De ce nu termina măcar școala? I-am zis că eram gata să-i împrumut chiar și cărți, să o inițiez în aspectele elementare ale culturii, o lume pasionantă și nobilă cum alta nu va mai fi. Simțeam cum buzele și limba mi se umflau de la acele cuvinte fariseice. Și pe măsură ce vorbeam și o mințeam spunându-i adevărul, ea a început să se întristeze și să dea din cap și să suspine. Chiar i-a curs o lacrimă, care i-a rămas împotmolită în rimel. Dar mai ales era nerăbdătoare să-și primească cele cinci mii de pesete, pe care i le-am dat până la urmă, însoțite de un ultim sfat edificator.

Începând din acea zi, am ajuns la un acord tacit: în fiecare lună eu o giugiuleam puțin, iar ea mă masturba, după care îi dădeam cele cinci mii de pesete și îi țineam o prelegere morală. Asta era dobânda mea. Dezgustul mă împingea către dispreț și falsă morală, pe când dorința mă făcea să o consolez pentru tristețea pe care i-o provocau reproșurile mele. Cu excepția unei singure zile pe lună, când o tratam ca pe o târfă, o salutam și o tratam cu respect și delicatețe, ca pe o mare doamnă.

Asta mi s-a întâmplat cu femeia aceea, al cărei nume, am uitat să vă spun, era Micaela. Câteva luni mai târziu, așa cum v-am spus, ne-am mutat într-un apartament proprietate personală și un timp nu am mai văzut-o, decât din depărtare, cu strigătele și tapajul ei. Până când, într-o zi...

Dar înainte de a continua, dați-mi voie să fac o digresiune. Știți, eu cred că puterea e foarte lesnicioasă, e aici, disponibilă pentru cei cărora nu li se face scârbă și vor să-și bage mâinile până la cot în ea. Sau până unde le încap. Și dacă îndrăznești să treci dincolo de marcaj, deja ai făcut o parte din drumul spre putere. Mă priveam în oglindă și ce vedeam? Tristețea și alea-nul unei păsări răpitoare în colivie. „Și așa va fi mereu?” îmi ziceam. „Nu există în mine o forță interioară care așteaptă, asemenea duhului din lampa fermecată, ocazia de a-și pune puterile în slujba celui care o va elibera?” Și asta fără a mai pomeni cât de seducătoare e puterea, la a cărei chemare cu toții plecăm urechea, unii mai puțin, alții pentru totdeauna.

Așa că, într-o zi, mergând printr-un cartier aflat la mare distanță față de-al meu, pe înserat, pe o stradă pustie, eram gata să trec de un ins scund și puținel la trup, când dintr-odată mi-am zis: „Haide, îndrăznește, chiar dacă pentru o singură dată, să vedem ce se întâmplă.” În urmă cu câteva zile, într-o duminică, mi se întâmplase ceva asemănător. A fost ca o inspirație. Intersecându-mă cu o bătrână adusă de spate și îndoliată, care mergea foarte grăbit, i-am zis, fără a sta pe gânduri: „Unde mergi, blestemato, astăzi carmangeriile sunt închise.” Bătrâna s-a adâncit în doliul hainelor ei și a grăbit pasul, cu chipul înspăimântat, fără a îndrăzni măcar să mă privească.